

V jihovýchodní Evropě byl potvrzen mor malých přežvýkavců

9.8.2024 - Petr Vorlíček | Státní veterinární správa ČR

Na území Rumunska a Řecka se v druhé polovině července poprvé objevila nebezpečná nákaza zvířat - mor malých přežvýkavců. Na území obou států bylo postupně potvrzeno celkem již téměř 100 ohnisek této nákazy.

Infekce není nebezpečná pro člověka. Nejvíce vnímavé k nákaze jsou kozy a ovce, pro které může být smrtelná. Státní veterinární správa (SVS) proto varuje chovatele a obchodníky před rizikem možného zavlečení nákazy do českých chovů. Tomu lze předejít především důsledným dodržováním zásad biologické bezpečnosti.

Celkem bylo v průběhu července a dosavadním průběhu srpna (k datu 6. 8. 2024) v Rumunsku potvrzeno 56 ohnisek nákazy, většina z nich se nachází v župách Tulcea a Constanta. První ohnisko se objevilo na komerční farmě s více než 50 000 ovcemi v župě Tulcea. V Rumunsku se chová významné množství ovcí pro export. Vedle toho se nákaza objevila také v Řecku, kde bylo v průběhu července a srpna k datu 6. 8. 2024 potvrzeno 42 ohnisek. První ohnisko bylo v Řecku potvrzeno v oblasti středního Řecka, v regionu Thesálie, aktuálně se nákaza v Řecku rozšířila i do dalších oblastí. Do této doby nebyl v Rumunsku ani v Řecku mor malých přežvýkavců nikdy potvrzen. Řecko vzhledem k aktuální nakažové situaci pozastavilo odesílání (certifikaci) zásilek ovcí a koz z celého území Řecka do členských států EU, a to až do odvolání. Rumunsko přistoupí k certifikaci zásilek živých ovcí a koz až po obdržení souhlasu členského státu určení, a zároveň všechny zásilky ovcí a koz z Rumunska určené k přemístění do jiných členských států musí být povinně vyšetřeny na mor malých přežvýkavců.

Postup v obou zasažených zemích je shodný a v souladu s platnou legislativou EU. Ve vymezených uzavřených pásmech se zavádějí mimořádná veterinární opatření, která zahrnují rychlé utracení infikovaných stád a bezpečnou likvidaci kadáverů, omezení přemístování zvířat, posílení opatření biologické bezpečnosti, jako je např. zvýšená úroveň čištění a desinfekce v chovech zvířat. V souvislosti se změnou nakažové situace v Řecku a Rumunsku SVS zdůrazňuje nutnost opatrnosti zejména při nákupu zvířat ze zahraničí a přesunech zvířat. Právě přeprava zvířat je riziková pro zavlečení nákazy do nových oblastí.

„Bezpečný je pouze nákup zdravých zvířat z oblastí a z chovů se známou nakažovou situací, s platným veterinárním osvědčením. V případě přesunu či transportu zvířat je potřeba plánovat cestu tak, aby trasa nevedla lokalitami s výskytem nákazy. Na místě je rovněž důsledné čištění a dezinfekce všech dopravních prostředků pro přesun zvířat, které vozí skot či jiná zvířata, přes území Řecka a Rumunska,“ uvedl **ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád.**

U tuzemských chovů je třeba důsledně dodržovat zásady biologické bezpečnosti. Ta spočívá hlavně v používání předepsaných ochranných obleků a pomůcek. Zejména u osob, které navštěvují chovy například za účelem nákupu zvířat či zprostředkování jejich vývozu do zahraničí, je pak na místě požadovat potvrzení o tom, že nebyly v kontaktu se zvířaty v chovech na územích, kde se nákaza vyskytuje.

Původcem moru malých přežvýkavců je RNA virus z čeledi *Paramyxoviridae*, rodu *Morbillivirus*. Virus je příbuzný viru moru skotu, spalniček a psinky. Projevuje se horečkou, anorexií, zánětlivě nekrotickými ložisky v dutině ústní, průjmy, záněty plic a úhyny postižených zvířat. Z hospodářských zvířat jsou nejvíce vnímavým druhem vůči této nákaze kozy, v menší míře ovce. Infekce se může vyskytnout u volně žijících přežvýkavců chovaných v zajetí a u velbloudů. K přenosu infekce dochází především inhalační cestou, přímým kontaktem zdravých a nemocných zvířat. Úmrtnost se může pohybovat mezi 50 až 100 procenty. Nákaza se v letech 2018 a 2019 objevila v Bulharsku, dlouhodobě se vyskytuje v Turecku a v řadě dalších asijských a afrických zemí.

<https://www.svscr.cz/v-jihovychodni-evrope-byl-potvrzen-mor-malych-prezvykavcu>